

Klimaatadaptatie – Governance en beleid

Een balans tussen bodem, water en maatschappij

Het klimaat verandert en we krijgen daardoor steeds vaker te maken met periodes van langdurige droogte en hitte, hevige regenbuien en overstromingen. Dit raakt onze kwaliteit van leven. Lucht- en waterkwaliteit nemen af en er is een toename van infectieziekten en allergieën. De urgentie om onze leefomgeving aan te passen aan het veranderende klimaat, klimaatadaptatie, neemt toe.

AT Osborne werkt op twee niveaus aan klimaatadaptatie:

1. Klimaatadaptief bouwen, en
2. Klimaatadaptatie, met focus op governance en beleid.

Klimaatadaptatie - Governance en beleid

Onze leefomgeving vormgeven, zodat deze is ingesteld op het huidige klimaat en de verwachte verandering, vraagt aanpassing op het niveau van **beleid** (Wat gaan we doen? Welke strategie is nodig) en **governance** (Hoe gaan we het doen? En welke aanpassingen in aansturing- en uitvoeringsstructuren zijn nodig?).

Om goed in te kunnen spelen op de groeiende urgentie van klimaatadaptatie is samenwerking en een integrale aanpak nodig. Het natuurlijke bodem- en watersysteem van Nederland staat onder druk. Bronnen en grondstoffen raken op, er is te veel stikstofuitstoot en er is meer ruimte nodig om ons aan te passen aan het veranderende klimaat. **Nederland raakt uit balans**, met droogte, hitte, overstromingen, wateroverlast en een dalende biodiversiteit tot gevolg. De druk op de systemen wordt veroorzaakt doordat er vanuit het maatschappelijk belang een te groot beroep op wordt gedaan. Klimaatadaptatie staat dan ook steeds duidelijker in het teken van het vinden van een nieuwe balans: een balans tussen het natuurlijk bodem- en watersysteem en de maatschappij.

Klimaatadaptatie of **klimaatmitigatie**?

- **Mitigatie** richt zich op het voorkomen of verminderen van verdere klimaatverandering.
- **Klimaatadaptatie** focust op het omgaan met nieuwe situaties, ontstaan door klimaat-verandering.

Onze visie

Waar men soms het natuurlijk bodem- en watersysteem tegenover het maatschappelijk landschap positioneert, willen wij juist benadrukken dat beide systemen sámenhangen. Klimaatadaptatie staat niet op zichzelf, het is een integraal vraagstuk. Er is namelijk maar **één leefomgeving**, waarin natuur, water- en bodemsystemen en maatschappelijke functies samenkomen.

Effectieve maatregelen – voor nu en in de toekomst – vragen vaak om structurele en breed gedragen aanpassingen, waarbij een rol is weggelegd voor overheid, landbouw, industrie, bedrijven en natuur. Het kan dan ook niet anders, dan dat we over organisatie-grenzen heen moet kijken en dat de oplossing gezocht moet worden in **integratie en samenwerking**. Wij zien het daarom als essentiële voorwaarde dat de nieuwe balans gezamenlijk tot stand komt met de betrokken stakeholders, zoals overheden, bedrijven en inwoners. Zo blijven of worden zij eigenaar van de aanpak en ontstaat een situatie, die samenwerking, gedeelde verantwoordelijkheid en gedrevenheid stimuleert.

Wat moet en wat kan?

Om Nederland klimaatadaptief te maken, zijn er twee belangrijke lijnen: het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en de Nationale Adaptatie Strategie (NAS).

- Het DPRA schetst zeven stappen die overheden kunnen nemen om **Nederland in 2050 klimaatadaptief** en waterrobuust te maken.
- De NAS geeft een overzicht van de belangrijkste klimaatadaptatie risico's per sector.

Met de kamerbrief 'Bodem en water sturend' is meer urgentie gekomen op de uitvoering van het DPRA en de NAS, waarmee ook de vrijblijvendheid van de aanpak lijkt af te nemen.

Welke oplossingen biedt AT Osborne?

AT Osborne is breed gespecialiseerd in ruimtelijke, strategische, organisatorische en juridische vraagstukken. Wij bundelen onze denkracht en kennis, naast het speelveld van klimaatadaptatie, ook de aangrenzende ruimtelijke opgaven, zoals de stikstofproblematiek en de woningbouwopgave. Wij brengen voortgang in **complexe opgaven**, waarin veel stakeholders, belangen en doelen een rol spelen. Als projectleider, procesbegeleider of strategisch adviseur zetten wij samen met u die stap vooruit!

Dit doen wij door:

- ✓ Partijen te **verbinden**,
- ✓ Eigenaarschap en **draagvlak** te creëren,
- ✓ **Ambities**, strategieën en plannen expliciet te maken en naar uitvoering te brengen,
- ✓ **Beleid** te ontwikkelen en te implementeren; van nationaal tot regionaal niveau en van programma's tot gebiedsgerichte vraagstukken,
- ✓ Te adviseren over welke **organisatie** en **samenwerkingsvormen** het beste passen bij de opgaven en uitvoeringsplannen.

Voorbeelden klimaatadaptatie

Nieuwe drinkwaterwinlocaties Vitens

In de urgente behoefte aan nieuwe drinkwaterbronnen, geeft AT Osborne richting in het ontwikkelen van grootschalige nieuwe drinkwaterbronnen in de Betuwe voor Vitens. Wij creëerden een heldere uitvoeringsstructuur voor de organisatie en geven leiding aan een zorgvuldig proces, om met de organisatie en omgeving tot een concreet resultaat te komen.

Plan van aanpak droogte Achterhoek

Organisaties in de regio werken samen om de droogte in de Achterhoek aan te pakken. In 2021 verscheen een eerste Feitenbeeld met daarin de opgave en mogelijke maatregelen voor de droogte in de Achterhoek. AT Osborne ontwikkelde samen met de gebiedspartners een plan van aanpak voor eerdere analyses en toepassing van de droogtemaatregelen.

Urban Matters, People Matter

Meer weten?

Neem contact op met:

Eva Kool

Consultant

+31 (0)6 461 716 25

eva.kool@atosborne.nl

Leen Oosterom

Consultant

+31 (0)6 121 947 19

leen.oosterom@atosborne.nl

© 2023, AT Osborne

AT Osborne

Postbus 168
3740 AD Baarn
(035) 543 43 43

www.atosborne.nl

AT OSBORNE